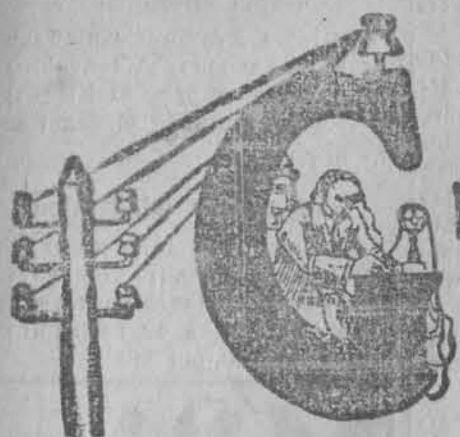
№ 313. Łódź Poniedziałek 22 listopada 1920 roku. Rok III.

GŁOS POLSKI

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Cena numeru pojedyńczego mrk. 3.

Adres Redakcji i Administracji: Piotrkowska 106. Telefon 199.

Redaktor, lub jego zastępca przyjmują wyłącznie od 5–6 po op.
Rękopisów niezamówionych Redakcja niezwraca.

Przerwanie rokowań pokojowych

RYGA, 20 listopada godz. 17 m. 20. Polska delegacja pokojowa otrzymała od przewodniczącego delegacji sowieckiej notę, w której rząd sowietów komunikuje, iż delegacja jego otrzymała polecenie przerwania rokowań pokojowych **wobec niewycofania wojsk polskich z południa**, co miało nastąpić w dniu 19 b. m.

Strejk włóknisty skończony!

Robotnicy uzyskali 123 proc. podwyżki.

Wczoraj, o godz. 4-ej po południu rozpoczął się dalszy ciąg konferencji między delegatami robotników i przemysłowców włóknistych.

Po długotrwałych debatach o godz. 3-ej w nocy została podpisana umowa, mocą której strejk, zostaje zlikwidowany.

Robotnicy uzyskali następujące warunki płacy:

1) Płaca minimalna wynosić będzie 235 mk. dziennie i 55 mk. drożyźnianego dodatku t. j. łącznie 290 mk.

2) Robotnicy wykwalifikowani otrzymywać będą o 160 mk. dziennie więcej.

3). Umowa ta obowiązuje do 1-go lutego 1921 roku.

O ile produkty żywnościowe w grudniu znacznie podskoczą w cenie, przedstawiciele robotników mają prawo zażądać od Komisji rozjemczej rewizji umowy w duchu nowej podwyżki, którąby pokryła ewent. zwyżkę artykułów pierwszej potrzeby.

Łabędzi śpiew p. Grabskiego.

Waszyngton, 21 listopada. — (Pat.) Biuro prezydjalne minist. skarbu podaje do wiadomości co następuje:

W dniu 20 b. m. p. minister skarbu przesłał do p. prezydenta ministrów list, w którym prosił o zwolnienie go ze stanowiska ministra skarbu.

P. prezydent ministrów zaprosił p. ministra skarbu na 6 godzinę do siebie, gdzie wyraził życzenie, aby p. minister skarbu zreferował na radzie ministrów program ekonomiczny rządu, który na polecenie Rady ministrów przy współudziale Komitetu ekonomicznego ministerjalnego opracował. P. minister wyraził swoją zupełną gotowość zastrzegając się wyraźnie, że będzie to ostatnia jego czynność urzędowa.

Sprawa jeńców polskich w Rosji.

Warszawa, 21 listopada. (PAT). Ks. biskup Bandurski przesłał na ręce dr. Zygmunta Marka, wręczony mu przez różne organizacje społeczne i osoby prywatne petycje w sprawie jeńców polskich w Rosji. Petycje domagają się od rządu energicznego wystąpienia w obronie naszych rodaków. P. Marek przesłał petycje powyższe min. spr. zagr.

Hiszpanja a sprawa Wilna.

Madryt, 21 listopada. (PAT). Havas. W sprawie udziału Hiszpanji w wysłaniu do Wilna międzynarodowych wojsk, minister spraw zagr. ogłasza w prasie urzędowy komunikat, w którym stwierdza, że rząd Hiszpanji, która pierwsza przystąpiła do Ligi narodów, nie mógł się uchylić od wzięcia udziału w dziele powszechnej pacyfikacji, odpowiadającej roli, jaką Hiszpanja odgrała w konflikcie europejskim.

Stosunki polsko-gdańskie.

Gdańsk, 21 listopada. (PAT) „Danziger Zeitung" domaga się w artykule wstępnym, poświęconym Polsce i Gdańskowi, mianowicie w polskiem min. spr. zagr. osobnego urzędnika gdańszczanina, którego zadaniem byłoby opracowywanie spraw gdańskich.

Sytuacja bolszewików.

Wrangel wierzy.

Londyn, 21 listopada. (PAT) Havas. „Daily News" ogłasza wywiad swego korespondenta z Konstantynopola z gen. Wranglem, który oświadczył, iż nie rozwiąże swej armji, ażeby móc podjąć akcję przeciwko bolszewikom na jakimkolwiek froncie. Wrangel zaznaczył, że ocalił karabiny i kulomioty, zniszczył tanki, natomiast pozostawił amunicję.

Echa klęski Wrangla

Lyon, 21 listopada, (PAT) Radjo. — 18 b. m. przybyli do Konstantynopola na pokładzie statku „Waldeck Rousseau" admirał de Harcel, gen. de Minel, wojskowa misja francuska, oraz cywilna ludność francuska przebywająca na Krymie. Gen. Wrangel przybył również do Konstantynopola. Onegdajszego dnia przybyło do Konstantynopola 105,000 uchodźców w czem 25 tys. ludności cywilnej i 80 tys. wojskowych.

O uznanie rządu bolszewickiego.

Chorsea, 21 listopada. (PAT). Radjo. Z Waszyngtonu donoszą, że rząd Stanów Zjednoczonych w przeciwieństwie do rządu angielskiego nie zna rządu sowietów, chociażby tylko chodziło o nawiązanie stosunków handlowych.

Umowa handlowa Wanderlipa z Rosją

Paryż, 21 listopaba, (PAT) Havas. — „Temps" donosi z Anglji o przybyciu tam finansisty amerykańskiego Wanderlippa, który uzyskał od sowietów koncesję na cały półwysep Kamczatki i zawarł podobno kontrakt w sprawie dostarczenia Rosji sowieckiej towarów amerykańskich za ogólną sumę 600 miljonów funtów szterlingów.

Powstanie antybolszewickie na Syberji?

Królewiec, 21 listopada. (Pat.) Wied. B. K. „Koenigsberger Algemeine Zeitung" donosi z Helsingforsu: Nadeszła tu wiadomość, według której w zachodniej Syberji wybuchło powstanie przeciw sowietom. Powstanie ma charakter ogólno chłopski i obejmuje obwody Kurganic, oraz zbliża się do Uralu.

Z Ligi narodów.

Genewa, 21 listopada. (P.A.T.) Havas. Na rannem posiedzeniu Ligi narodów delegat belgijski przemawiał za utworzeniem międzynarodowej kontroli surowców i obstawał przy konieczności wynalezienia praktycznych środków, zmierzających do redukcji zbrojeń. Jedynie tylko armja, pozostająca na usługach Ligi narodów, powinna być utrzymana w przyszłości. Nawet delegat kanadyjski oświadczył, że Kanada nie zgodzi się nigdy na poddanie swych surowców kontroli. Obecnie najważniejszą kwestją jest utrzymanie pokoju. Jeżeli Liga narodów nie zdoła zapobiedz konfliktowi grożącemu Polsce straci w oczach świata autorytet.

Sprawa rozbrojenia powszechnego.

Genewa, 21 listopada. (Pat.)— Delegat Norwegji wystąpił z propozycją zredukowania zbrojeń jednocześnie przez wszystkie narody. Delegat Brazylji zaproponował zakaz fabrykacji broni przez prywatnych przedsiębiorców, aby w ten sposób pozbawić przemysłowców wpływu na sprawę wzrostu bądź zmniejszenia się fabrykacji broni.

Prawo wyborcze dla kobiet we Włoszech.

BERLIN, 21-go listopada. (PAT. Radio). Z Rzymu donoszą: Izba deputowanych uchwaliła wczoraj 240 głosami przeciw 10 dodatek do ustawy wyborczej, przyznającej kobietom równe prawa wyborcze. Wniosek w sprawie przyznania prawa wyborczego podoficerom i żołnierzom odrzucono.

Metody walki o wolność w Irlandji.

Poldhu, 21 listopada. (PAT). Radjo. W Izbie gmin odczytał sir Hamar-Greenwood dokument znaleziony pomiędzy papierami szefa sztabu irlandzkiej armji republikańskiej. Z dokumentu wynika niezbicie, że sinfeiniści zorganizowali spisek mający na celu infekcję żołnierzy angielskich w Irlandji zarazkami tyfusu, zaś koni kawalerji bakcylami zarazy końskiej. Telegram z Dublina donosi, że zaledwie w ostatniej chwili zapobieżono zniszczenia tego dokumentu.

Zniżka cen we Francji

Paryż. 21 listopada, (PAT) Havas. — Pisma podkreślają ujawniającą się coraz jaskrawiej zmianę cen artykułów pierwszej potrzeby. Dotyczy to zwłaszcza cukru, kawy, oleju, wina, masła i jarzyn suszonych. Cena wołowiny, jaj oraz sera jest nadal bardzo wysoką. Ceny odzieży i obuwia zaczęły się obniżać. Nie ulega żadnej wątpliwości, że niesłychanie wysokie ceny istniejące do niedawna na wszelkiego rodzaju produkty były spowodowane manipulacją spekulantów przechowujących znaczne zapasy towarów, której dziś wobec odmowy banków udzielania kredytu nie są wstanie utrzymać przeciw niepohamowanej fali zniżkowej.

Sytuacja w Grecji.

Echa klęski politycznej Venizelosa.

Berlin, 21 listopada. (PAT. Radjo). Z Londynu donoszą: Korespondent „Timesa" telegrafuje z Konstantynopola, że wiadomość o klęsce Venizelosa wywołała wielkie wrażenie i radość wśród oficerów tureckich.

Chorsea, 21 listopada. (PAT). „Daily Express" donosi, że decyzja co do stanowiska Anglji i Francji nie może zapaść przed czwartkiem, w którem to dniu zbierze się Izba grecka.

Paryż, 21 listopada, (PAT) Havas. — Naczelnicy rządów francuskiego i angielskiego postanowili w ciągu najbliższych dni spotkać się w Londynie celem omówienia sytuacji na wschodzie wywołanej kryzysem greckim.

Paryż, 21 listopada. (Pat.) — Wied. B. K. „Petit Parisien" donosi z Londynu, że toczą się obecnie rokowania między gabinetami francuskim i angielskim w kwestji greckiej. Gabinet francuski domaga się stanowczego veta przeciw powrotowi króla Konstantyna, zaś gabinet angielski sądzi, iż narazie należy zaczekać na decyzję narodu greckiego.

Chorsea, 21 listopada. (PAT). Radjo. Z powodu klęski Venizelosa grecki charge de affaire, sekretarz i cały skład poselstwa greckiego w Londynie podał się do dymisji.

Chorsea, 21 listopada. (PAT). Radjo. Charge de affaires i sekretarz poselstwa greckiego w Waszyngtonie podali się do dymisji z powodu wyniku wyborów w Grecji. To samo uczynili attache wojskowy i asystent przy poselstwie greckiem w Paryżu.

Kronika telegraficzna.

—o—

Warszawa, 21 listopada. (PAT). Jak nas informują, minister sprawiedliwości zakomunikował komisji prawniczej, że rząd godzi się na przywrócenie sądów przysięgłych w okręgach lwowskim, przemyskim, sanockim i samborskim. A tylko reszta powiatów wschodniej Małopolski nie będzie mogła korzystać z sądów przysięgłych.

(PAT) Londyn, 21 listopada. Havas. „Welfley Disput“ dowiaduje się z Lucerny: Urzędowo ogłoszono o zaręczynach księżniczki Heleny greckiej z rumuńskiem następcą tronu. Królowa Zofja czyni przygotowania do wyjazdu do Grecji.

(PAT) Budapeszt, 21 listopada. Z powodu katastrofalnego braku węgla na państwowych kolejach węgierskich począwszy od 27 b. m. będzie wstrzymany ruch osobowy w każdą sobotę i niedzielę. Ograniczenie to potrwa prawdopodobnie do 1 stycznia.

Praga, 21 listopada. (PAT) W.B.K. Min. spraw zagran. Benesz przybył w sobotę wieczorem z Genewy. Ponieważ toczą się obecnie obrady nad ważnemi kwestjami politycznemi, które w wysokim stopniu interesują Czechosłowację, minister Benesz wyjedzie w najbliższych dniach ponownie do Genewy.

Paryż, 21 listopada. (Pat.) — Wied. B. K. Rumuński następca tronu przybył do Lucerny. Obecność jego łączą z zamiarem zaręczenia się z córką króla Konstantyna, księżną Heleną.

TEATR MIEJSKI (Dzielna 18) pod dyr. A. Zelwerowicza.
Poniedziałek 22.XI po cenach zniżonych „**Karykatury**“ kom. w 4 akt. J. A. Kisielewskiego.

Wiadomości bieżące.

—

Przed likwidacją strajku.

Ponieważ pertraktacje z tkaczami ręcznymi, pracującymi na akord, dotychczas nie zostały wdrożone, postanowili oni strejkować nadal.

Snowacze postanowili wysunąć żądanie wynagrodzenia o 75 proc. więcej, niż otrzymują w wyniku pertraktacji tkacze, zgodnie z zwyczajem przedwojennym.

* * *

Wczoraj o godz. 10 rano odbył się wiec strejkujących robotników przemysłu włóknistego Związku „Praca“. Po zreferowaniu sprawy sytuacji strejkowej i odczytaniu oświadczenia przemysłowców, iż za czas strajku żadną miarą nie zapłacą, zebrani postanowili nie upierać się przy tem żądaniu.

Na skutek tej rezolucji oddzielny wiec zw. zaw. klasowych musiał również zgodzić się z tem, iż za czas strejku robotnicy nie otrzymają zapłaty. Natomiast postanowiono zażądać choćby wypłaty drożyźnianego za czas strejku.

Ograniczenie zużycia prądu elektrycznego.

Komisarjat Rządu na m. Łódź ogłosił rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych, dotyczące zużycia prądu elektrycznego.

Pośród kilku punktów, jakie zawiera powyższe rozporządzenie ważnem jest zarządzenie oświetlania schodów i korytarzy, pogrążonych dotychczas w prawdziwie egipskich ciemnościach. Punkt 11 przewiduje kary aresztu do 3-ch miesięcy lub grzywny do 3,000 mk. za wykroczenia przeciwko powyższym przepisom.

Rezultaty akcji Hoovera.

W chwili obecnej amerykański wydział ratunkowy (Fundacja dla Dzieci Europy), którego prezesem jest Herbert Hoover, prowadzi energiczną kampanję we wszystkich zakątkach Stanów Zjednoczonych, w celu zdobycia jaknajwiększych funduszów na akcję niesienia pomocy dzieciom w Polsce. Pierwszym rezultatem tych starań jest fakt, że Polsko-Amerykański Komitet Pomocy Dzieciom, który rozdaje w Polsce produkty żywnościowe dostarczone przez amerykański wydział ratunkowy, jest w możności powiększyć liczbę dzieci dokarmianych z 500 tysięcy na 700 tysięcy. W październiku rozdano 230 wagonów produktów żywności 500 tysiącom dzieci, w listopadzie—liczba wagonów przewyższy 300, a z akcji dożywiania korzystać będzie 700 tysięcy dzieci. W następnych zimowych miesiącach spodziewane jest dalsze powiększanie liczby dzieci dokarmianych.

Wiec lokatorów.

Na zwołany w Sali Koncertowej przez łódzki oddział Centralnego związku lokatorów w Polsce wiec zgromadziło się około 4000 osób. Wiec zagaił i przewodniczył dr. Mierzyński, sekretarzował p. Stanisławski.

Po wyczerpujących przemówieniach prezesa, delegata centralnego związku lokatorów pana Bojanowskiego i innych, zgromadzeni uchwalili następującą rezolucję:

1) Bezwględnie utrzymać w mocy ustawę o ochronie lokatorów z dnia 28. 6. 1919 r. W tym celu wzywa się wszystkich posłów, aby dołożyli starań w kierunku zachowania ustawy w całej rozciągłości, a więc dla mieszkań, szkół, sklepów, zakładów przemysłowych i handlowych, pensjonatów i hoteli;

2) wobec koniecznego remontu mieszkań, wykończenia rozpoczętych budowli jak również budowy nowych domów mieszkalnych, wiec uchwala 50 proc. nadwyżki w stosunku do cen pobieranych w 1914 roku przeznaczyć na komunalny fundusz budowlany. Funduszem tym ma zarządzać komisja złożona z przedstawicieli władz komunalnych, lokatorów i właścicieli nieruchomości;

3) Wiec wypowiada się stanowczo przeciw wszelkim dodatkowym opłatom, jak za wodę, światło, kanalizację, wywózkę nieczystości itp., natomiast zgadza się na uchwalenie noweli do ustawy o ochronie lokatorów z dnia 18 czerwca 1920 r. w przedmiocie podwyższenia komornego najwyżej 50 proc. od cen 1914 r. na pokrycie wyżej podanych wydatków, oraz wynagrodzenia dozorców domowych;

4) Wiec żąda wyłączenia wszystkich spraw mieszkaniowych z pod jurysdykcji sądów ogólnych i przekazania tychże urzędom rozjemczym, złożonym z przedstawicieli organizacji lokatorskich i właścicieli nieruchomości;

5) Wiec wypowiada się za wykupem tych domów, które nie dają dochodów właścicielom. Wykup winien być uskuteczniony przez związki lokatorskie, lub gminy, przyczem cena ma być ustalona na drodze ustawowej;

6) Wiec stwierdza, iż odpowiednio do wzrostu cen sprzedaży domu, powinna wzrastać wartość przedwojennych wierzytelności hypotecznych i uledz godziwemu przeszacowaniu.

Rekwizytorzy.

Do właściciela domu przy ulicy Aleja I Maja 23, S. Weinberga zgłosiło się 4 ludzi w uniformach wojskowych, oświadczając, iż przysłani są przez władze do zarekwirowania jednego z mieszkań. Wajnberg zażądał okazania odpowiedniej legitymacji i wezwania, na co przybysze odpowiedzieli, że natychmiast przyniosą. Po wyjściu ich okazał się brak palta karakułowego i innych rzeczy wartości 150,000 mk. Zarządzony pościg dał pomyślne wyniki, gdyż wszystkich czterech złodziejów schwytano. Są to: Icek Klapacz, Naftal Frajlich, Samuel Cynamon i Szlama Horowicz. W ciągu godziny zdążyli oni sprzedać skradzione palto za 20.000 marek paserowi Ickowi Gelbartowi. Złodziejów przesłano do wydziału żandarmerji, a pasera do aresztu przy urzędzie śledczym.

Co kradną?

Z mieszkania B. Najmana, ul. Al. I Maja № 17, skradziono różnych rzeczy na sumę 60,000 mk.

Do mieszkania M. Lipszyca, Drewnowska 27, dostali się złodzieje i skradli różnych rzeczy na sumę 30,000 mrk.

Michałowi Knop, ul. Gęsia 4, skradziono gotówkę i biżuterji na ogólną sumę 20,000 mk.

„Nasi milusińscy“.

13-letni Zygmunt Kalewski ukradł ojcu swemu, Władysławowi, zamieszkałemu przy ul. Kijowskiej № 8, parę tysięcy marek i zniknął bez śladu.

Kradzież z włamaniem.

Za pomocą wyłamania okiennic dostali się nieznani złoczyńcy do mieszkania Tomasza Rymarskiego, szosa Pabjanicka 42, i skradli garderoby za 120,000 mk.

PRENUMERATA: Miesięcznie Mk. 70.—. Kwartalnie Mk 210.—. Za odnoszenie dopłaca się Mk. 10.— miesięcznie. Prenumerata przez pocztę miesięcznie Mk. 80.—. Kwartalnie 240.—. Zagranicą Mk. 100.— miesięcznie.

OGŁOSZENIA: Zwyczajne: 5.— fen. za wiersz nonparelowy jednoszpaltowy. Drobne: 1.— M. za wyraz, najmniej 10.— Mk. Poszukiwanie pracy 75 fen. wyraz. Nadesłane: przed tekstem 15. — Mk., w tekście 20 Mk po tekście 10.— Mk. za wiersz nonp. (str. 5 szp.). Nekrologi: 7.50 Mk. za wiersz nonp. (str. 5 szp) Zaręczynowe i zaślubinowe po Mk. 300 po tekście. Za termin druk ogł. i ofiar adm. nieodpowiada.

Redaktor i wydawca Wanda Sachsowa.

W drukarni „Głosu Polskiego“ Piotrkowska 86.